

Preču iepakojuma uzskaitē dabas resursu nodokļa vajadzībām

Visi Latvijas Zaļā punkta klienti ir saņēmuši atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa maksāšanas par preču iepakojumu un pārskata iesniegšanas Valsts ieņēmumu dienestam, tomēr pienākums un atbildība par preču iepakojuma kā dabas resursu nodokļa objekta uzskaiti ir palicis. Tāpēc periodiski saņemam lūgumu izskaidrot, kas ir jāuzskaita, kā šo uzskaiti organizēt un ar kādiem dokumentiem pamatot.

Kāds iepakojums ir dabas resursu nodokļa objekts?

Dabas resursu nodokļa likuma 4. pantā noteikts, ka ar nodokli apliekamie objekti ir preču un izstrādājumu iepakojums, kā arī tas iepakojums, ko pakalpojumu sniedzējs pievieno izstrādājumiem un kas pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja. Tāpat nodokļa objekti ir plastmasas iepakojuma maisiņi, ko patērētājam ērtības vai reklāmas nolūkiem dēļ tirgotājs nodrošina preču vai ražojumu tirdzniecības vietās neatkarīgi no tā, vai par šiem maisiņiem tiek iekasēta atsevišķa samaksa.

Savukārt likuma 24. pantā noteikts, ka nodokli par iepakojumu aprēķina par katru iepakojuma materiāla veida svaru vienību, t.i., svaru kilogramu.

Ministru kabineta 19.06.2007. noteikumu Nr. 404 «Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas» 50. punktā noteikts, ka nodokļa objekti ir Latvijā pirmajā reizē realizēto preču un izstrādājumu iepakojums, kā arī Latvijā ievesto savā saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmantoto preču iepakojums, t.i., to preču iepakojums, kuras pēc ieviešanas Latvijā nav paredzēts realizēt.

Normatīvie akti arī norāda, ka ar preču iepakojumu saprot precei pievienoto primāro, sekundāro un terciāro (transporta) iepakojumu.

Kā organizēt preču iepakojuma uzskaiti?

Vispirms iesakām pārliecināties, vai jums ir jāuzskaita iepakojums kā dabas resursu nodokļa objekts, un to veikt pa soļiem.

Pirmajā pārbaudes solī ir jāidentificē preču ievadumi no ārvalstīm. Pirmā situācija: ja uzņēmums Latvijā ievēd iepakotas preces un tās pārdod tālāk klientiem Latvijā, tam jāaprēķina dabas resursu nodoklis par visiem iepakojuma izstrādājumiem, kuri pievienoti ievestajam un tālāk pārdotajam precēm. Ja

uzņēmums iepērk preces iepakojumā no Latvijas piegādātāja, tad dabas resursu nodoklis par Latvijā iepirkto preču iepakojumu tam nav jāaprēķina. Otrā situācija: uzņēmums no ārvalstīm ievēd preces nevis pārdošanai, bet citām savām ar saimniecisko darbību saistītām vajadzībām. Piemēram, ievēd pamatlīdzekļus, darba apģērbus, reprezentācijas un reklāmas materiālus, rezerves daļas iekārtām. Šo preču iepakojums arī ir dabas resursu nodokļa objekts, ja uzņēmums pats pircis preces ārvalstīs.

Otrais pārbaudes solis, lai konstatētu, vai ir jāaprēķina dabas resursu nodoklis par iepakojumu, — jāmeklē situācijas, kad uzņēmums iepērk tukšus iepakojuma izstrādājumus, kuros pats iepakoj vai pārpako preces vai tos pievieno kā papildu iepakojumu preču transportēšanai.

Trešais pārbaudes solis ir pārliecināties, vai, sniedzot pakalpojumus, uzņēmums kādiem izstrādājumiem nepievieno iepakojumu, jo pakalpojumu sniegšanas rezultātā izstrādājumiem pievienotais iepakojums arī ir dabas resursu nodokļa objekts.

Kad nodokļa objekta rašanās vietas ir atzītas, jāveido uzskaites reģistri, lai nodrošinātu iepakojuma uzskaiti kilogramos atsevišķi par katru iepakojuma materiāla veidu. Iesakām uzskaiti veikt pēc iespējas detalizēti. Pēc tam var apvienot materiālu grupās, lai varētu piemērot nodokļa likmes vai sagatavot atskaites savam partnerim, piemēram, Latvijas Zaļajam punktam.

Iepakojuma materiālu veidi un to apzīmējumi ir atrodami Ministru kabineta 02.04.2002. noteikumu Nr. 140 «Iepakojuma klasifikācijas un marķēšanas noteikumi» 1. pielikumā, bet nodokļa likmes iepakojumam atrodas Dabas resursu nodokļa likuma 7. pielikumā un 24. pantā.

Kā uzņēmumam pamatot preču iepakojuma uzskaiti?

Ministru kabineta 19.06.2007. noteikumu Nr. 404 «Kārtība, kādā aprēķina un

maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas» 58. punktā ir uzskaitīti dokumenti, ar kuriem nodokļa maksātājs var pamatot savā saimnieciskajā darbībā izmantoto vai Latvijā pirmo reizi realizēto preču iepakojuma materiāla veidu un svaru:

- 1) grāmatvedības uzskaites dokumenti un iepakojuma materiālu izlietojuma normas vai faktiski patērētā iepakojuma materiālu veidu un svaru apliecinātie dokumenti;
- 2) piegādātāja noformēts un parakstīts dokuments, kas apliecina iepakojuma materiāla veidu un svaru (piegādātāja apliecinājums);
- 3) līgums par preču iegādi, kurā ir informācija par preču iepakojumu vai iepakojuma apraksts;
- 4) atzinums par iepakojuma materiāla veidu un svaru, kurus izsniedz Latvijas Iepakojuma sertifikācijas centrs;
- 5) pievienotās vērtības nodokļa rēķins, kurā ir ietverta informācija par preču iepakojuma materiāla veidu un svaru;
- 6) akts, kurš apstiprina faktiski patērētā iepakojuma materiāla veidu un svaru; starptautisko kravas pārvadājumu pavadzīme, ja tā satur informāciju par preču iepakojuma materiāla veidu un svaru. Kā redzams, iespēju ir daudz. Uzņēmumam tikai ir jāprot izvēlēties savai situācijai vispiemērotāko vai ērtāk sagatavojamo, vai no piegādātāja saņemamo dokumentu.

Vai piegādātāja apliecinājums ir pietiekams pamatojums ievesto preču iepakojuma uzskaitē?

Latvijas Zaļais punkts sarunās ar klientiem ir novērojis, ka viņi vislabprātāk cenšas saņemt visu nepieciešamo informāciju no preču piegādātāja. Atbilstoši minētajiem MK noteikumiem Nr. 404 šis dokumenta veids klasificējas kā «Piegādātāja noformēts un parakstīts dokuments (oriģināls), kas apliecina iepakojuma materiāla veidu un svaru». Īsāk to dēvē par piegādātāja apliecinājumu, iepakojuma lapu, iepakojuma sertifikātu vai citādi.

Tas ir visērtākais dokuments uzņēmumam vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, to sagatavo piegādātājs un pašam nodokļu maksātājam nav jātērē laiks dokumenta sagatavošanai.

Otrkārt, šim dokumentam nevajadzētu radīt nodokļu maksātājam papildu izdevumus, ja piegādātājs vēsturiski jau to veic, pamatojoties uz preču piegādes līguma nosacījumiem.

Treškārt, tieši piegādātājs parasti vislabāk pārzina, kādi iepakojuma izstrādājumi pievienoti precei visos tās pārvietošanas posmos — no ražotāja līdz preču saņēmējam.

Laura Berga,
AS Latvijas Zaļais punkts
direktora vietniece,
Vides pārvaldības vadītāja

Izmantojot piegādātāja apliecinājumu, uzņēmumam ir jāpievērš uzmanību tam, lai dokuments būtu oriģināls. Tātad tas nevar būt atsūtīts pa faksu vai e-pastu. Dokumentam obligāti ir jābūt parakstītam, un tam ir jāatbilst dokumentu noformēšanas prasībām, lai to varētu atzīt par attaisnojuma dokumentu.

Bez tam, uzsākot sadarbību ar piegādātāju, uzņēmumam ir jāspēj saprotami izskaidrot un norādīt piegādātājam, kādas ziņas tas vēlas redzēt piegādātāja apliecinājumā. Atcerieties, ka piegādātājam ir jānorāda ne tikai iepakojuma svārs, bet arī visu precei pievienoto iepakojuma izstrādājumu materiālu veidi, tai skaitā no visu plastmasu veidiem atsevišķi vēl jāizdala polistirols un bioplastmasa.

Vai iepakojuma pamatošanai var izmantot rēķinu?

Pievienotās vērtības nodokļa rēķins, kurā ietverta visa nodokļa aprēķināšanai nepieciešamā informācija par iepakojuma materiāla veidu un svaru, ir dokuments, kuru uzņēmums var izmantot kā iepakojuma veida un svara pamatojuma dokumentu gadījumos, kad jāuzskaita iepakojums Latvijā ievestām precēm, kā arī ja jāuzskaita Latvijā precēm pievienotais iepakojums. Dokuments pēc būtības ir ļoti līdzīgs piegādātāja apliecinājumam, tikai, sastādot šo dokumentu, uzņēmums nepieciešamo informāciju par iepakojumu ieraksta jau rēķinā, bet neraksta atsevišķu iepakojuma apliecinājuma lapu. Bez tam rēķins ir derīgs bez paraksta.

Kuros gadījumos izmantot aktu, kas apliecina iepakojuma svēršanu?

Aktu vislabāk izmantot, lai apliecinātu preču izpakošanas rezultātā no precēm noņemto iepakojuma svaru un materiāla veidu vai arī apliecinātu iepakojuma svārsu laikā precēm pievienotā iepakojuma svaru un materiāla veidu. Tikai jāņem vērā, ka gadījumos, kad uzņēmums sastāda aktu par faktiski patērētā iepakojuma svaru, uzņēmums tādā veidā apliecina, ka izmanto tiešo svara noteikšanas metodi, un ir jāspēj pierādīt preču iepakojuma katras vienības svēršana saskaņā ar normatīvajiem aktiem par metroloģijas prasībām. Un tad bieži vien izrādās, ka uzņēmums nevar vai nedrīkst izpakt Latvijā ievesto precī un līdz ar to var nespēt pierādīt tiešās metodes izmantošanu atbilstoši prasībām.

Vai kravas pavadzīmes vai muitas dokumentus var izmantot iepakojuma uzskaitē pamatošanai?

Lai ar šo dokumentu varētu pamatot uzskaitītā iepakojuma svaru, tajā ir jābūt norādītai informācijai par preču iepakojuma materiālu veidiem un to svaru katram materiālu veidam.

Iesakām pret šo dokumentu izturēties kritiski, jo to sastāda loģistikas uzņēmums

vai muitas deklarants, un vairumā gadījumu šajos dokumentos ir uzrādīta tikai daļa iepakojumu, t.i., tikai preču terciālais (transporta) iepakojums. Jūsu atbildībā ir identificēt un uzskaitīt visus iepakojumus: arī primāro un sekundāro iepakojumu. Tas nozīmē, ka vienā preču piegādē uzskaitītais iepakojums būs jāpamato ar vairākiem dokumentiem.

Kā darbojas iepakojuma izlietojuma normas kā pamatojuma dokuments?

Pirmo reizi realizējot Latvijā pašražotas preces, ražotāji izmanto iespēju uzskaitīt iepakojumu, piemērojot dokumentu, kas Ministru kabineta 19.06.2007. noteikumu Nr. 404 58.1. punktā un 59. punktā norādīts kā «Iepakojuma materiāla izlietojuma normas».

Pirmā reglamentētā prasība šim dokumentam ir tāda, ka tam jāatur informācija par konkrētajai precei pievienoto iepakojumu. Tas nozīmē, ka nevar piemērot vienu normu dažādu preču kopumam vienā piegādē kopumā.

Otrā reglamentētā prasība šim dokumentam ir tā, ka nodokļa maksātāja parakstīgai personai tās rakstveidā ir jāapstiprina pirms šo normu izmantošanas iepakojuma svara noteikšanai Latvijā realizētām precēm. Labā ipašība normām ir tā, ka tajā nav jāatspoguļojas procesam, kā tika noteiktas normas: vai sverot iepakojumu vai izmantojot informāciju no dažādiem avotiem. Tikai jāatceras, ka atbildīgā persona par šo normu atbilstību faktiskajai situācijai ir nodokļa maksātāja parakstītais persona.

Normas darbojas sasaistē ar grāmatvedības uzskaites dokumentiem. Tie var būt krājumu (preces tālākai realizācijai, izejviela, tukšie iepakojuma izstrādājumi, citi izstrādājumi) saņemšanas dokumenti (ja esat nolēmuši iepakojumu uzskaitīt preču ieviešanas brīdī Latvijā), pārvietošanas dokumenti (ja esat nolēmuši iepakojumu uzskaitīt saražoto realizācijai paredzēto preču novietošanas brīdī gatavās produkcijas noliktavā) vai pārdošanu apliecināši dokumenti (ja esat nolēmuši iepakojumu uzskaitīt preču realizācijas brīdī).

Zaļāk = lētāk! 100%

Slēdz līgumu ar Latvijas Zaļo punktu un saņem atbrīvojumu no Dabas Resursu nodokļa!

3 pakalpojumi

Iepakojuma apsaimniekošana

Elektropreču apsaimniekošana

Videi kaitīgo preču apsaimniekošana

Iegūsti arī

- Pārlicēību par likumā noteikto prasību izpildi
- Vienkāršu un saprotamu elektronisko atskaišu iesniegšanas kārtību latviešu un krievu valodā
- Bezmaksas konsultācijas un regulāras apmācības
- Tiesības uz savu preču iepakojuma novietot Zaļā punkta preču zīmi
- Videi draudzīga uzņēmuma tēlu, iesaistoties Latvijas Zaļā punkta organizētos sabiedrības informēšanas projektos

Mēs palīdzēsim rast risinājumus jums neskaidros jautājumos!

Rakstiet uz Latvijas Zaļā punkta e-pasta adresi info@zalais.lv un lasiet atbildes žurnālā *Bilance*.

SADARBĪBĀ AR

